

Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego

W dniu 17 lutego 2006 r. Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego. Projekt tej ustawy został wniesiony do Sejmu przez rząd.

Ustawa jest skutkiem wydania przez Trybunał Konstytucyjny w dniu 14 marca 2005 r. wyroku (sygn. akt K 35/04) stwierdzającego, że art. 465 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 ze zm.) w części zawierającej zwrot "a w wypadkach przewidzianych przez ustawę – sąd", w zakresie, w jakim pomija sądową kontrolę postanowienia prokuratora o wynagrodzeniu biegłego, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 1 Konstytucji RP. Trybunał uznał bowiem, że roszczenie biegłego wchodzi w zakres praw i wolności konstytucyjnych i odnosi się do niego bezwzględny zakaz zamykania drogi sądowej, wyrażony w art. 77 ust. 2 ustawy zasadniczej.

Stosownie do art. 465 § 2 i 3 ustawy – Kodeks postępowania karnego, zażalenie na postanowienie prokuratora rozpoznaje prokurator nadrzędny. W przypadkach, gdy postępowanie przygotowawcze prowadzi inny organ, zażalenie rozpoznaje prokurator sprawujący nadzór nad danym postępowaniem. Sąd rozpoznaje zażalenia na postanowienia prokuratora, tylko w wypadkach przewidzianych przez ustawę. Należy zauważyć, że istotą problemu wskazanego przez Trybunał Konstytucyjny nie była wadliwość konkretnego przepisu Kodeksu postępowania karnego lecz brak przepisu szczególnego, który zapewniałby sądową kontrolę postanowienia **w przedmiocie kosztów** wydanego w postępowaniu przygotowawczym.

Przedłożona obecnie ustawa jest wykonaniem wyroku TK. Poddaje kontroli sądu wszystkie wydane w postępowaniu przygotowawczym postanowienia o kosztach i stanowi, że sąd będzie orzekał w sprawie, gdy prokurator nadrzędny albo właściwy do sprawowania nadzoru nie przychylił się do argumentów podniesionych w zażaleniu.

Zażalenie będzie się składać się w terminie 7 dni do organu, który wydał lub zatwierdził zaskarżone postanowienie. Organ ten może uwzględnić zażalenie (art. 463§ 1 w

zw. z art. 465 § 1). W razie jednak, gdy stwierdzi brak podstaw do jego uwzględnienia, obowiązany jest bezzwłocznie przedstawić zażalenie prokuratorowi nadzrędnemu.

Prokurator nadzrędnny jest organem, któremu przysługują ograniczone uprawnienia, gdyż może jedynie przychylić się do zażalenia. Przychylenie się oznacza uwzględnienie w pełni żądania skarżącego lub orzeczenie w sposób korzystniejszy niż domagano się tego w zażaleniu. W zależności od żądania zawartego w zażaleniu prokurator nadzrędnny może zmienić lub uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania, ale nie może nie przychylić się do zażalenia i utrzymać postanowienie w mocy. To ostatnie uprawnienie zostało zastrzeżone dla sądu, który pełni funkcję organu odwoławczego (R.A. Stefański Komentarz do ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego 2003 r.). Sądem właściwym do rozpoznania zażalenia jest sąd powołany do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji, w składzie jednoosobowym (art. 329 § 1), do którego będą miały zastosowanie przepisy regulujące pozycję sądu odwoławczego. Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Oprac. B. Mandylis